

HULPLIJN 1712

**BEL OF CHAT
BIJ VRAGEN OVER GEWELD**

**JAARRAPPORT
2023**

Beste lezer,

Bedankt om het jaarverslag van hulplijn 1712 te lezen. 1712 is de professionele hulplijn voor mensen met vragen over geweld, misbruik en kindermishandeling. De hulplijn is een partnerschap tussen de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling (VK). In dit verslag krijg je meer informatie over hulpvragen naar 1712 en over een aantal publieksgerichte activiteiten in 2023.

Vorig jaar kreeg de hulplijn 9.424 unieke oproepen over 12.799 gemelde personen of (mogelijke) slachtoffers van geweld, misbruik of kindermishandeling. Dit is een stijging van 4% meer oproepen over 6% meer slachtoffers tegenover 2022. In 2012, bij de opstart van 1712 kregen we 2.549 unieke oproepen.

9424 oproepen betekent 9.424 verhalen over geweldsituaties in Vlaanderen en Brussel. Het is bemoedigend dat hoe langer hoe meer mensen de stap zetten naar 1712. Omdat ze erkenning en emotionele ondersteuning vragen, omdat ze het perspectief willen van een geweldloze relatie, omdat ze zich zorgen maken over een kind...

2023 stond in het teken van misbruik in de kerk. De documentairereeks 'Godvergeten' op VRT Canvas heeft Vlaanderen geschokt. Het universele verhaal van overlevers die als kind werden misbruikt door een katholieke priester of pater bracht de gruwel van deze realiteit aan het licht. Dergelijke reportages zouden niet moeten, maar ze helpen het taboe rond geweld te doorbreken.

Dit jaarverslag willen we dan ook specifiek opdragen aan alle overlevers, in welke context ook. 1712 is er ook voor deze slachtoffers en hun omstaanders door een luisterend oor te bieden en ze wegwijs te maken naar gepaste hulp.

We willen iedereen bedanken die zijn schouders zet onder de werking van 1712, in de eerste plaats de 1712-hulpverleners. Zij gaven vorig jaar opnieuw het beste van zichzelf. Ook willen we de viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bedanken. De Vlaamse Regering maakt de werking van de hulplijn mogelijk.

En ten slotte willen we Wim Van de Voorde bedanken. Hij heeft gedurende vier jaar 1712 getrokken en gedragen. Samen met de teams heeft hij ervoor gezorgd dat 1712 een kwalitatief aanbod uitzet voor iedereen die met geweld geconfronteerd wordt, rechtstreeks of van verder af. Wim, we wensen je veel succes met je nieuwe uitdaging.

Rudy Verhoeven

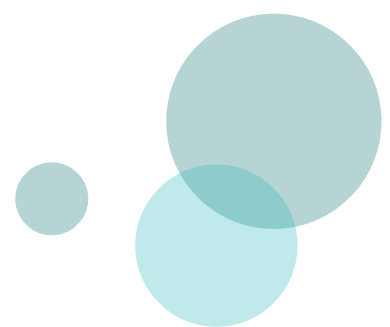
Algemeen directeur referentie-CAW voor 1712

Katrien Van Loon

Directeur referentie-VK voor 1712

INHOUD

01	4% MEER OPROEPEN	5
02	GEWELDSPROBLEMATIEKEN	6
03	GEWELDSVORMEN	7
04	WIE ZIJN DE SLACHTOFFERS?	8
05	WIE CONTACTEERT 1712?	9
06	WAT IS DE CONTEXT VAN GEWELD?	10
07	HOE CONTACTEREN MENSEN 1712?	10
08	INHOUD EN GEVOLG VAN EEN OPROEP	11
09	HET JAAR IN BEELDEN	12

4% MEER OPROEPEN

In 2023 beantwoorde hulplijn 1712 in totaal **9.424** oproepen over **12.799** (mogelijke) slachtoffers van geweld, misbruik of kindermishandeling. 1712 beantwoorde 4% meer oproepen over 6% meer (mogelijke) slachtoffers in vergelijking met het jaar voordien. Dit is het hoogste aantal sinds onze oprichting.

EVOLUTIE AANTAL OPROEPEN 2012-2022

	UNIEKE OPROEPEN	MOGELIJKE SLACHTOFFERS
2012	2.549	2.162*
2013	3.250	2.862*
2014	4.676	4.837
2015	4.707	5.934
2016	4.596	6.272
2017	4.812	6.792
2018	5.126	7.218
2019	5.409	7.402
2020	8.059	11.305
2021	8.515	11.312
2022	9.045	12.044
2023	9.424	12.799
Totaal	70.168	90.939

*In 2012 en 2013 registreerde 1712 op een andere manier.

GEWELDSPROBLEMATIEKEN

Het gezin of een relatie is niet altijd een veilig en warm nest. Ook in het jaar 2023 gingen de meeste oproepen over kindermishandeling, partnergeweld en andere vormen van familiaal geweld.

Vorig jaar kreeg 1712 over bijna **7.000** kinderen, (mogelijke) slachtoffers van kindermishandeling, een oproep. Daarnaast kreeg 1712 een oproep over bijna **2.000** personen die betrokken zijn bij partnergeweld.

Geweld tegen volwassenen dat zich buiten de familiale context afspeelt, is de derde meest voorkomende problematiek. Het gaat onder andere over geweld op het werk of in de publieke ruimte. Zo kreeg 1712 oproepen over **500** volwassen slachtoffers van extrafamiliaal geweld. Scheidingsproblematiek en familiaal geweld tegen volwassenen zijn respectievelijk de vierde en vijfde meest voorkomende problematieken.

1712 beantwoordde ook oproepen over een verwerkingsproblematiek, geweld tussen minderjarigen onderling, oudermishandeling en mis(be)handeling van oudere mensen. Ongeveer **10%** van de slachtoffers over wie 1712 een oproep krijgt, kreeg te maken met die problematieken.

BELANGRIJKSTE PROBLEMATIEKEN OP NIVEAU VAN DE GEMELDE PERSONEN

Kindermishandeling	58%	7.402
Partnergeweld	14%	1.784
Extrafamiliaal geweld tussen volwassenen	4%	508
Intrafamiliaal geweld tussen volwassenen	4%	462
Scheidingsproblematiek	4%	457
Geweld tussen minderjarigen	3%	437
Ouderenmis(be)handeling (60+)	2%	235
Oudermishandeling (ouders)	2%	214
Verwerkingsproblematiek	2%	306
Stalking	1%	164
Andere geweldsproblematiek	2%	204
Overige problematieken	4%	626
Totaal		12.799

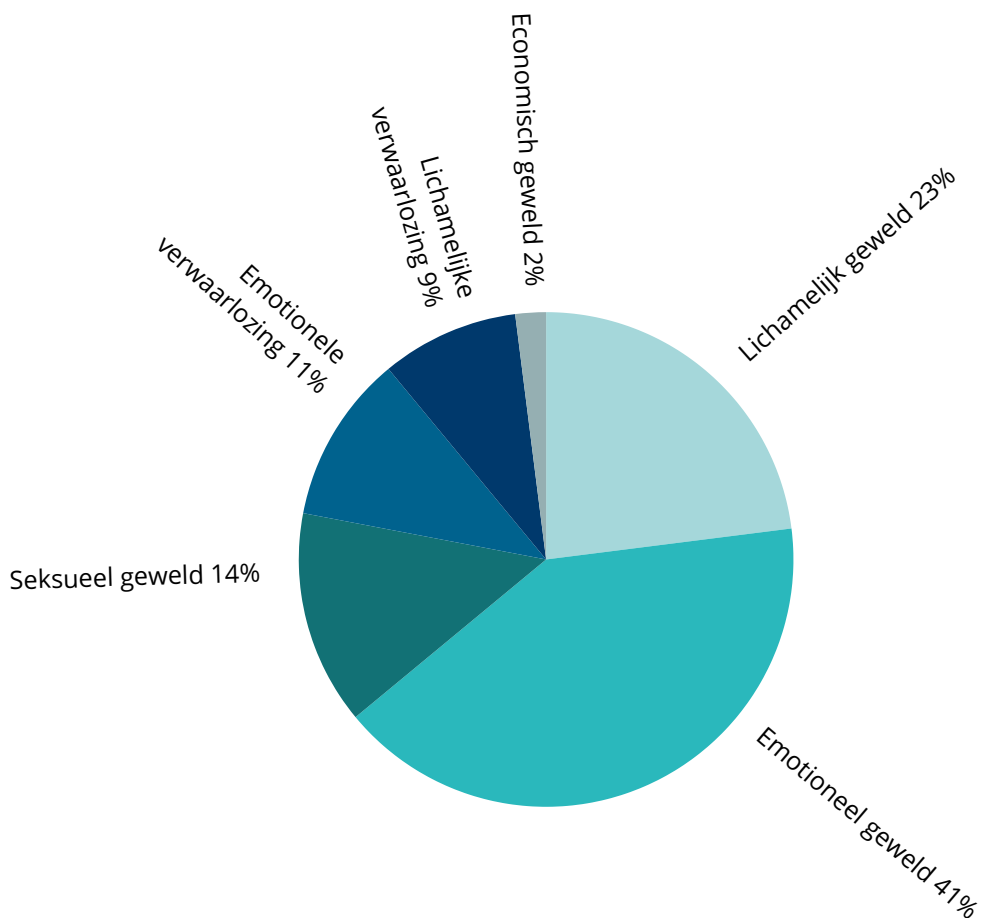
GEWELDSVORMEN

Bij geweld gebruiken mensen woorden die kwetsen of voorwerpen zoals een mes of een glas. Of mensen schoppen of slaan. Maar geweld kan ook passief zijn. Iemand negeren, iemand geen aandacht geven, iemand verwaarlozen... Vaak komen verschillende vormen van geweld samen voor.

Bij elke oproep registreert 1712 de belangrijkste vorm van geweld aangegeven door de oproeper. Hoewel mensen geweld vaak associëren met lichamelijk of seksueel geweld, is emotioneel geweld bij **vier op de tien** oproepen de belangrijkste vorm van geweld.

BELANGRIJKSTE VORM VAN GEWELD EN VERWAARLOZING

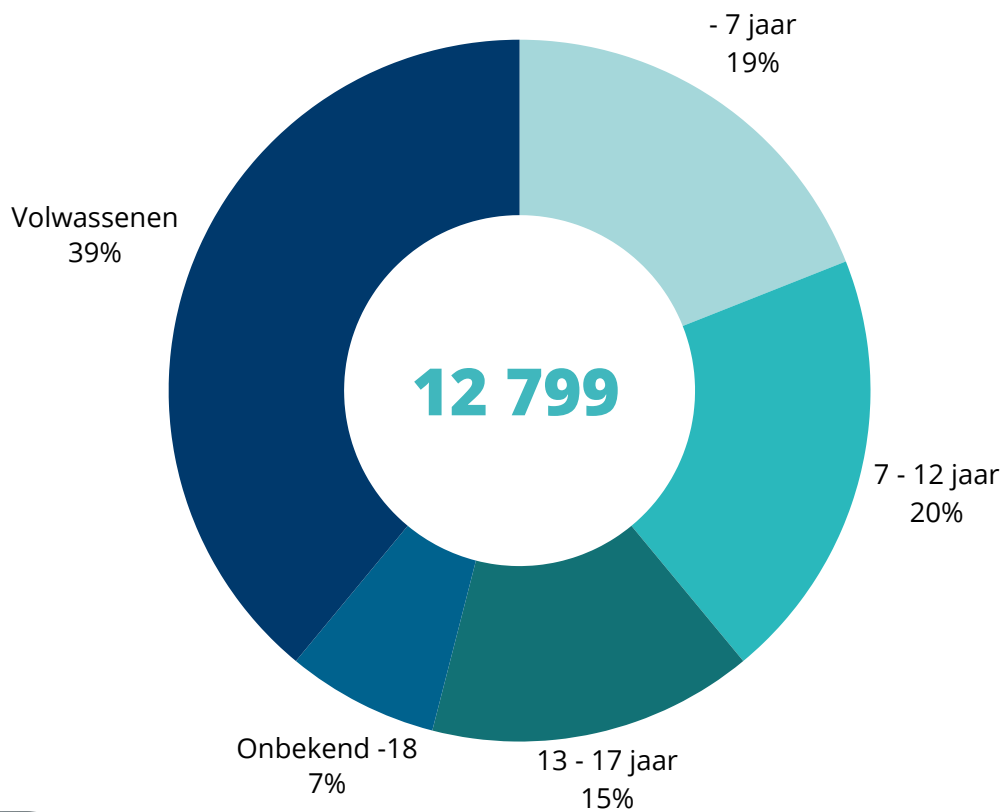

WIE ZIJN DE SLACHTOFFERS?

1712 kreeg over **12.799** (mogelijke) slachtoffers van geweld, misbruik of kindermishandeling een oproep. **53%** van die slachtoffers is vrouw, **30,5%** man en **24 mensen** identificeerden zich als non-binair.

Zes op de tien slachtoffers zijn minderjarig. Zoals blijkt uit de onderstaande infografiek zijn de meeste slachtoffers erg jong.

LEEFTIJD (MOGELIJKE) SLACHTOFFERS

WIE CONTACTEERT 1712?

In 2023 kreeg 1712 **9.424** unieke oproepen. Meer dan negen op de tien oproepers zijn burgers, de overige contacteren 1712 als professional.

Bij 1712 kun je anoniem terecht. **7 op de 10** oproepers koos hiervoor.

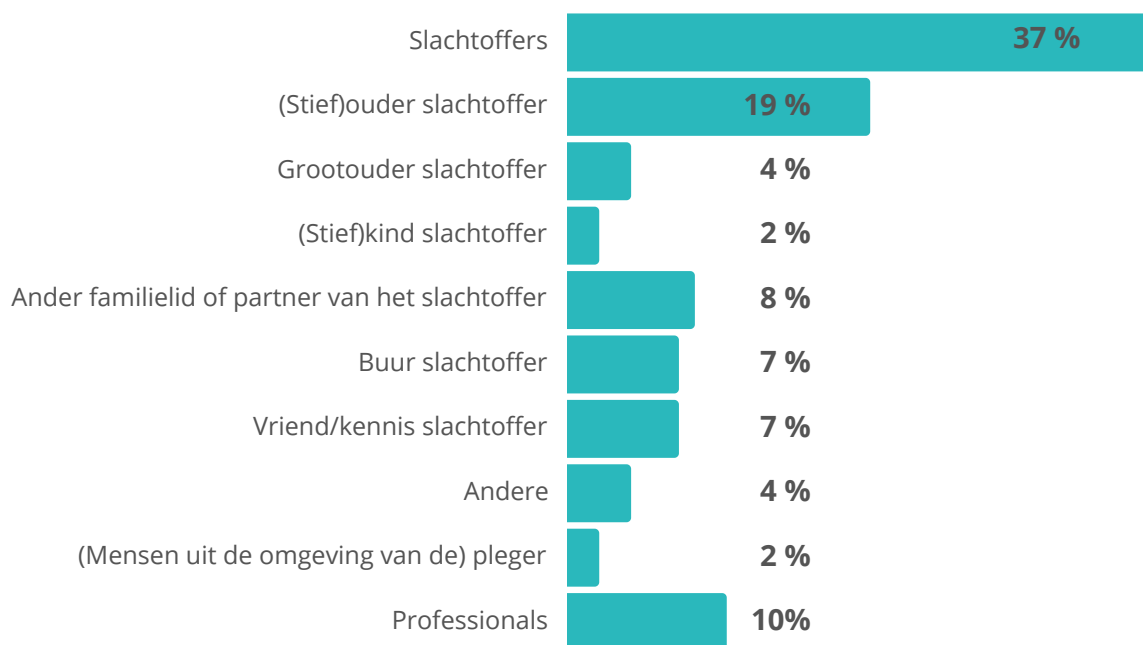
Het aantal slachtoffers dat 1712 contacteerde, blijft stijgen. In **37%** van de oproepen is de oproeper zélf slachtoffer van geweld.

De helft van de mensen die 1712 contacteren, is omstander. Vaak is het iemand uit de directe omgeving van het slachtoffer zoals een vriend, een buur, de (stief)ouder, grootouder, het kind of een ander familielid van het slachtoffer.

Het aantal personen dat geweld pleegt, of mensen uit hun omgeving, was ongeveer even hoog als in 2022.

Van de oproepers van wie het geslacht bekend is, is **73%** vrouw en **26%** man. **0,3%** van hen identificeert zich als non-binair.

PROFIEL OPROEPERS

WAT IS DE CONTEXT VAN GEWELD?

Bij **83%** van de (mogelijke) slachtoffers komt het geweld in de familie voor. **Meer dan driekwart** van de (mogelijke) slachtoffers maakt het geweld in het gezin mee.

1712 kreeg evenveel oproepen over geweld buiten de familiale context als in de vorige jaren. **16%** van de oproepen ging over geweld buiten de familiale context, zoals geweld in de openbare ruimte, in een onderwijsinstelling, in een sportclub of op het werk. In 2022 ging het over 15 % van de oproepen.

HOE CONTACTEREN MENSEN 1712?

De oproepen naar 1712 verliepen telefonisch (**62%**) of online, via chat (**25%**) of e-mail (**13%**).

Bijna **één op de vier** gesprekken gebeurt via chat. In 2023 zien we een stagnatie van het aantal chatgesprekken in vergelijking met 2022. In 2020 voerde 1712 911 chatgesprekken, in 2022 waren dat er al 2.251 en in 2023 gaat het om **2.356** gesprekken. Die stijging was grotendeels het gevolg van de uitbreiding van het chat-hulpverleningsaanbod.

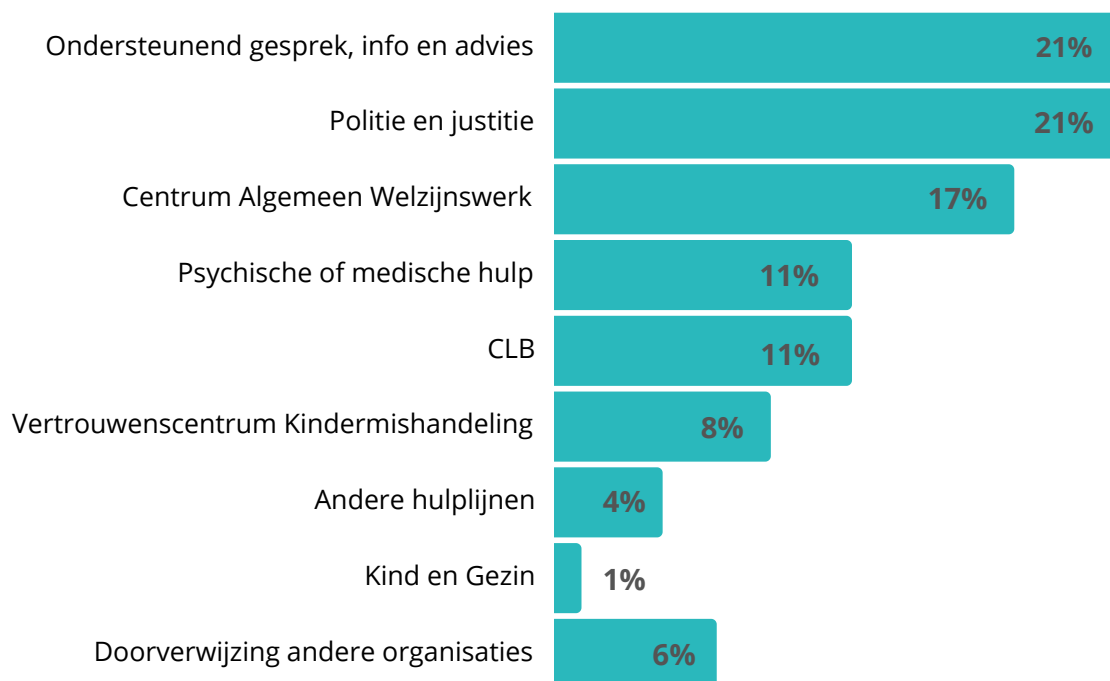

INHOUD EN GEVOLG VAN EEN OPROEP

'1712 luistert. 1712 geeft advies. 1712 verwijst door' lees je op de homepage van de 1712-website. Dit is een vereenvoudigde voorstelling van de uitgebreide eerstelijns hulpverlening van 1712.

Zo beluisteren 1712-hulpverleners zorgzaam een verhaal, bieden ze erkenning en een emotioneel ondersteund gesprek, maken ze een inschatting van de risico's en het passende gevolg en proberen ze de hulpvraag van de cliënt helder te krijgen. Verder geven ze ook advies of verwijzen ze gericht door. **In de onderstaande tabel krijg je een overzicht naar welke organisaties 1712 doorverwijst.**

INHOUD EN GEVOLG VAN EEN OPROEP

HET JAAR IN BEELDEN

CAMPAGNE MET DE LIJN

Wie in maart van 2023 wel eens de bus of metro nam, heeft vast de campagnebeelden van 'lijn 1712' gezien. Niet iedereen komt aan het einde van hun busrit thuis in een warm nest, want voor vele kinderen en volwassenen is het gezin geen veilige omgeving. Met de campagne wil 1712 **slachtoffers, plegers en omstanders van huiselijk geweld** aansporen om de hulplijn te contacteren.

SCHOOLBANKEN OP HET ASTRIDPLEIN

Dit jaar kregen we bij 1712 oproepen over ruim 3.000 slachtoffers van **kindermisbehandeling**. De school is dan vaak een veilige plek. 1 op 10 kinderen blijft in de vakantie daarom liever op school. Op het Astridplein in Antwerpen vragen we op 30 juni 2023, de laatste schooldag, met een klaslokaal in de buitenlucht aandacht voor **kinderen in een onveilige thuissituatie**. Op 1 september verscheen in De Morgen ook een advertentie met een knipooq naar de campagne.

IMPACT ZAAK-PICHAL EN 'GODVERGETEN'

Berichtgeving in de media over seksueel geweld maakt heel wat los bij slachtoffers. Dat maken de cijfers bij hulplijn 1712 pijnlijk duidelijk. In september 2023 raakte meer bekend over het zedenonderzoek naar radiomaker Sven Pichal en werd de documentairereeks 'Godvergeten' over het misbruik in de kerk uitgezonden. Tijdens die periode kregen onze hulpverleners **31% meer oproepen** over geweld, misbruik en kindermishandeling dan in dezelfde periode een jaar eerder.

1712-TREFDAG IN BRUSSEL

In november komen de 1712-hulpverleners uit verschillende regio's samen voor een **dag van ontmoeting en kennisdeling**, met onder andere enkele boeiende workshops en een blik op toekomstige ontwikkelingen bij de hulplijn. De dag werd afgesloten met een toespraak van **speciale gast Rik Devillé**.

RESULTATEN VAN PEILING OP 1712-DAG

Naar aanleiding van de 1712-dag op 17 december (17/12) liet hulplijn 1712 een peiling uitvoeren bij 1000 Vlamingen. Deze peiling richtte zich in de eerste plaats op de **naamsbekendheid en toegankelijkheid** van een hulplijn voor vragen bij geweld. Hieruit kwamen enkele opvallende resultaten naar voren. Zo bleek dat drie op de tien Vlamingen zich al eens zorgen maakte over een kind in een gewelddadige situatie, maar dat een deel van de bevolking niet geneigd is om die bezorgdheid uit te spreken. Daarnaast gaf **één op de vijf Vlamingen** aan dat ze **hulplijn 1712 kenden**. We zijn al zeer tevreden over dit resultaat, maar blijven streven naar meer bekendheid.

